

10 x betere hulp bij dementie door gemeente

1

Ken het aantal burgers met dementie

In Nederland leven 230.000 mensen met dementie en dit aantal stijgt naar een half miljoen in 2050. Ieder kwartier krijgt in Nederland iemand dementie. De kans is 20% dat iemand in zijn leven dementie krijgt. Voor de planning van de hulp bij dementie is het belangrijk dat u het aantal mensen met dementie, nu en in de toekomst, kent in uw gemeente (zie www.alzheimer-nederland.nl/gemeenten).

2

Dementie is een fatale progressieve ziekte

Realiseer u dat dementie niet gewoon vergeetachtigheid is, maar een fatale, progressieve ziekte waarbij de verwerking van informatie in de hersenen steeds verder verstoord raakt. Hierdoor treden geheugenstoornissen op, in wisselende combinatie met één of meerdere andere stoornissen waardoor iemand in toenemende mate afhankelijk wordt van de omgeving. Gedurende het ziekteproces neemt de aard en het aantal van de klachten toe. Genezing is niet mogelijk. Uiteindelijk overlijdt een patiënt aan deze ziekte.

3

Hulp bij dementie vraagt om een lange adem

Gemiddeld leven mensen 8 jaar met dementie. Gemiddeld zijn er bij iedere dementerende drie mantelzorgers betrokken. Van alle mensen met dementie woont 70% thuis, van wie bijna de helft zonder partner of inwonend familielid. Pas in de laatste stadia van de ziekte komen mensen in aanmerking voor opname in een verpleeghuis of speciale kleinschalige woonvoorziening. Hulpverlening vraagt dus een lange adem.

4

Dementie vraagt deskundige hulp

Dementie is een ziekte die verschilt van 'gewone' ouderdomsvergeetachtigheid. Dit verschil is cruciaal voor de keuze en inkoop van hulp op alle terreinen. Mantelzorgers en patiënten hebben er last van als hulpverleners onvoldoende kennis hebben van dementie. In de gemeente kan het gaan over signalering en huisbezoeken, huishoudelijke hulp, informatie, verwijzing, begeleiding, lotgenoten-contact of mogelijkheden voor dagopvang. Hulp van welke aard ook voor mensen met dementie vraagt specifieke deskundigheid over dementie. Bij aanbieders uit de regionale dementieketen is die deskundigheid aanwezig. U helpt patiënten en mantelzorgers door hiernaar te verwijzen.

5

Mantelzorg bij dementie is vanaf het begin erg zwaar

Niet alleen het welzijn van de dementiepatiënten zelf is in het geding, ook dat van de mantelzorgers. 82% van de mantelzorgers is ernstig belast of loopt een groot risico op overbelasting. Ruim een kwart van de mantelzorgers ondervindt schade aan de lichamelijke en/of de geestelijke gezondheid. Eén van de belangrijkste redenen voor opname is overbelasting of uitval van de mantelzorg. De belasting van mantelzorgers aan het begin van de ziekte is even hoog als aan het einde. Mantelzorgers hebben daarom vanaf het begin informatie, begrip en ondersteuning nodig.

25 JAAR

Alzheimer
Nederland

6

Spoor mantelzorgers actief op

Het is een fabeltje dat mantelzorgers bij dementie wel om hulp vragen als ze die nodig hebben. Veel mantelzorgers gaan (te) lang door zonder om hulp te vragen. Hulp vragen is eerder uitzondering dan regel. Veel hulp wordt te laat ingezet. Het is belangrijk dat reguliere hulpverleners zoals de huisarts, de huishoudelijke hulp, de medisch specialist of de ouderenadviseur attent zijn op overbelasting ten gevolge van dementie. De gemeente kan dit stimuleren door signaleringsactiviteiten als voorwaarde te stellen bij het inkopen van huishoudelijke hulp of bij het maken van afspraken met professionals.

7

Laagdrempelige, praktische en deskundige informatie over dementie werkt

Informatie en advies is erg belangrijk, zowel in het begin van de ziekte als verder in het ziekteproces. In Nederland zijn 178 Alzheimer Cafés. Deze bijeenkomsten zijn voor iedereen toegankelijk en bieden voorlichting en lotgenotencontact. De Alzheimer-telefoon is 24 uur per etmaal bereikbaar. Alzheimer Nederland heeft een uitgebreid assortiment aan folders over dementie en een informatieve website. Het is belangrijk dat medewerkers en loketten van de gemeente naar deze voorzieningen verwijzen en dat de gemeenten deze voorzieningen mede financieren.

8

Locaties voor hulp dichtbij

Mensen zoeken het liefst hulp dicht in de buurt. Het is drempelverlagend als een locatie voor een ontmoetingscentrum of Alzheimer Café centraal ligt en makkelijk toegankelijk is. Voorzieningen waarbij men afhankelijk is van vervoer (bijvoorbeeld dagbehandeling) ervaren mensen als bezwaarlijk. Patiënten en mantelzorgers willen zeker in het begin van de ziekte niet aangewezen zijn op hulp van het verpleeghuis. De gemeente kan faciliteren door locaties en ruimtes (vooral in wijken met veel ouderen) beschikbaar te stellen.

9

Casemanagement helpt

Gemeenten kunnen een financiële bijdrage leveren aan professioneel casemanagement vanaf het begin. Voldoende aanbod van ondersteuning voor mantelzorgers is essentieel (zie ook Bussemaker, 2008). Bijna zes op de tien mantelzorgers hebben behoefte aan praktisch advies over het omgaan met het gedrag van de naaste en aanvullende informatie over de dementie en het aanbod van zorg. Er worden steeds vaker casemanagers ingezet in de zorg voor mensen met dementie en hun mantelzorgers, om de continuïteit en afstemming in het zorgaanbod te bevorderen. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voert een stimuleringsbeleid uit om op grotere schaal casemanagement in te voeren (Bussemaker, 2008). Meer informatie kunt u vragen aan het zorgkantoor of de regionale dementieketen of vinden op www.zorgprogrammadedementie.nl.

10

Werk samen in de dementieketen

Goede hulp bij dementie duurt lang en vraagt om een groot aantal verschillende professionals: de huisarts, de verzorgende, de huishoudelijke hulp, de psycholoog, de medisch specialist, de ergotherapeut, de verpleeghuisarts, de fysiotherapeut enz. De kans op gaten, hinderlijke overlap in de hulp of crisissituaties is groot. Dat is niet in het belang van patiënten en mantelzorgers. In uw regio werken professionals en aanbieders samen in een dementieketen. De casemanager is van cruciaal belang om hulp te coördineren en bij te stellen waar nodig. Door met deze ketens samen te werken kunt u voor uw burgers deskundige en samenhangende hulp bij dementie mee helpen realiseren.

25 JAAR

Alzheimer
Nederland